

металами і токсичними вуглеводнями. Сьогодні автомобільний транспорт є однією із найбільш значущих причин забруднення навколишнього середовища. Значна кількість шкідливих речовин, що виділяються внаслідок функціонування автомобілів, надходять в атмосферу. Забруднення атмосферного повітря та шум, який створюється автомобільним транспортом безпосередньо впливають як на людський організм, так і загалом на навколишнє середовище.

Список використаних джерел

1. Автотранспорт і навколишнє середовище: проблеми і шляхи їхнього вирішення. URL: <https://www.zoda.gov.ua/news/7207/avtotransport-i-navkolishnjесeredovishe-problemi-i-shlyahi-jihного-virishennya.html> (дата звернення: 17.03.2021).
2. Федевич О., Ступницька Н. Аналіз забруднення автомобільним транспортом атмосферного повітря міста Львова. *Сталий розвиток – стан та перспективи*: матеріали міжнародного наукового симпозіуму SDEV'2018, Львів-Славське, Україна, 28 лютого – 03 березня 2018 р. Львів: Панорама, 2018. С. 94–97.
3. Глущенко Я. І., Грома Я. В. Екологічний транспорт: сутність поняття та особливості розвитку в умовах глобалізації. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. Вип. 3(20). Київ, 2019. С. 25–29.
4. Екологічно чистий транспорт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE_%D1%87%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B9_%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82 (дата звернення: 16.03.2021).

Недипіч Анастасія Віталіївна

(*наук. керівник – канд. пед. наук Яворська Т. М.*)

Донецький Національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТИЙ ТРАНСПОРТ – ОДИН З ВАЖЛИВИХ ЕЛЕМЕНТІВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Бурхливий розвиток цивілізації, науково-технічного прогресу сьогодні, нажаль, не гарантують благополуччя людини і планети в цілому. Потужний антропогенний вплив на довкілля загрожує порушенням рівноваги між природою і суспільством та призводить до того, що біосфера планети перебуває в критичному стані. Одним із найпотужніших джерел забруднення навколишнього середовища є викиди від автотранспорту. Тому сьогодні надзвичайно актуальним є вирішення проблеми транспортних забруднень через розвиток і запровадження екологічно чистого транспорту.

У Національній транспортній стратегії України на період до 2030 р., що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р, зазначено, що «транспорт стає все більш енергозберігаючим та «зеленим», безпечним і дружнім до споживача та навколишнього природного середовища. Багато країн світу планують до 2030 р. замінити більшу частину легкових автомобілів з двигунами внутрішнього згоряння на електромобілі» [1].

У 2019 р. у Верховній Раді України було зареєстровано Проект Закону № 4169, який пропонує ввести зміни до Закону України «Про автомобільний транспорт», та визначає види електричних транспортних засобів, гібридних електромобілів тощо. Одночасно визнається пріоритет щодо розвитку електричних видів автомобільного транспорту.

У цьому проєкті Закону *електричний транспортний засіб (електромобіль)* – транспортний засіб (електробус, електромобіль вантажний, електромобіль легковий), оснащений виключно електричними двигунами (одним чи декількома), які приводять його в рух, заряджається від станції зарядки електромобілів, має не менше чотирьох коліс, призначений для руху безрейковими дорогами і використовується для перевезення людей та (чи) вантажів, буксирування транспортних засобів, виконання спеціальних робіт [2].

Проєктом запропоновано такі визначення еко транспорту як:

- **вантажний електромобіль** – електромобіль, який є різновидом вантажного автомобіля;

- **електробус** – електромобіль, який є різновидом автобуса;

- **гібридний електромобіль** – різновид автомобіля, оснащений електричним двигуном та двигуном внутрішнього згоряння, які приводять його в рух одночасно або по чергово;

- **легковий електромобіль** – електромобіль, який є різновидом автомобіля легкового.

Кожного дня кількість автомобілів на дорогах зростає. Водночас актуалізується питання збереження навколишнього середовища, оскільки викиди автотранспорту забруднюють повітря. Шкідливі викиди від автомобілів виробляються в самих нижніх, приземних шарах атмосфери, там, де протікає основна життєдіяльність людини і де умови для їхнього розсіювання є найгіршими. Відпрацьовані гази двигунів автомобілів містять висококонцентровані токсичні компоненти, що є основними забруднювачами атмосфери. Час, протягом якого шкідливі речовини природним чином зберігаються в атмосфері, вимірюється від десяти діб до півроку.

Відтак, одним із шляхів вирішення проблеми транспортних забруднень є застосування екологічно чистого транспорту. Сьогодні значна кількість людей вирішили перейти на екологічний та корисніший вид транспорту – електромобілі.

Загалом до засобів електротранспорту зараховують:

- рейкові та контактнo-дротові транспортні засоби (електропоїзди, трамваї, тролейбуси);

- електромобілі (англ. «electric vehicles», скорочено EVs) – це автономні колісні транспортні засоби, які повністю або частково працюють на електропроводі;

- монорейковий автотранспорт і монокари;

- електровелосипеди;

- гіперлупи;

- геліотранспорт;

- велосипеди;

- самокати;

- гіроскутери;

- електроскутери;

- моноколеса;

- роликові ковзани тощо.

Детальніше розглянемо деякі з них.

Гіперлуп. Це новий вид наземного засобу пересування. Основна ідея футуристичного транспорту у його капсульному пересуванні по вакуумних трубах, що розвиває надзвукові швидкості (до 1 200 км/год і вище).

Отже, Hyperloop (гіперлуп) можна використовувати для зменшення навантаження на дороги, полегшуючи поїздки між містами та, як результат, потенційно розблоковуючи великі економічні вигоди. В 2018 р. в Америці почали випробування щодо його використання та будівництво повноцінної траси. Є навіть ймовірність, що такий транспорт запустять і в Україні [3].

Сігвей. Сігвей – це електрична двоколійна платформа з кермом, яка утримується в рівновазі за допомогою гіроскопів. Керування сігвеем відбувається через зміни положення

свого тіла. При цьому система гіроскопів утримує рівновагу автоматично, на відміну від електровелосипедів або самокатів з мотором [4].

Моноколесо. Моноколесо – відносно новий електричний пристрій, що має футуристичний зовнішній вигляд. Виглядає, як звичайне колесо з прикріпленими обабіч підніжками, на якій райдер стоїть під час їзди.

Той, хто робить акцент на екологічність, однозначно вибере цей транспорт, адже такий вид транспорту не використовує жодного граму газу чи бензину, живиться моноцикл від вбудованого акумулятора, який можна заряджати від звичайної розетки. Моноколесо добре і тим, що завдяки своїй стійкості і звичайно ж професійному вмінню людини, дозволяє пересуватися не тільки по рівній дорозі, але і по ґрунтовій, похилій поверхні, як вниз, так і вгору. Максимальний кут нахилу колеса досягає 30 ° [5].

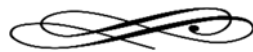
Отже, екологічно чистий транспорт поступово завойовує світ, вже на сьогодні існує велика кількість типів транспорту, що не шкодять навколишній природі, не забруднюють повітря. Уряди різних країн світу приймають різні засоби стимулювання, що спонукають до бажання переходити на екологічно чистий транспорт. Але перш ніж переходити, потрібно розробити програму розвитку еко транспорту. І для цього потрібно дослідити вплив таких чинників як-от технологічні інновації, коливання цін на традиційні енергоносії, відкритість та цифровізація суспільства, наявність екологічних проблем та відкриття патентів на екологічний транспорт.

У найбільш розвинених країнах світу багато людей поступово відмовляються від дорогих машин на користь доступних велосипедів, самокатів, які не забруднюють навколишнє середовище.

Проведення відповідних реформ в Україні, зміни в законодавстві, побудова стратегії, що стосується екологічного транспорту, дасть змогу перейти на еко транспорт вже до 2030–50 року.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року: Розпорядження від 30 травня 2018 р. № 430-р. *Кабінет Міністрів України*. 2018.
2. Про внесення змін до Закону України «Про автомобільний транспорт»: Проект Закону від 30.09.2020 № 4169. *Кабінет Міністрів України*. 2020.
3. Кляйнмайн З. Hyperloop, задуманий Ілоном Маском, вперше перевіз пасажирів URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-54865388> (дата звернення: 07.03.2021).
4. Що краще – сігвей чи гіроскутер? URL: <https://elitebike.ua/chto-luchshe-sigvej-ili-giroskuter-uk> (дата звернення: 08.03.2021).
5. Моноколесо: екологічність, мобільність, швидкість URL: <https://elitebike.ua/monokoleso-ekologichnost-mobilnost-skorost-uk> (дата звернення: 09.03.2021).

Никончук Сніжана Володимирівна
(*наук. керівник – д-р екон. наук, професор Анісімова О. М.*)
Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПАТ «УКРТЕЛЕКОМ»

«Укртелеком» – це українська приватна телекомунікаційна компанія на ринку комплексних послуг, найбільший в країні оператор фіксованого зв'язку. Компанія надає практично всі види сучасних телекомунікаційних послуг – телефонний зв'язок; доступ до Інтернету; інтерактивне телебачення; телеграфний зв'язок [5].